

Evaluatie Schoolondersteuningsteams 2021-2022

Samenvatting

Inleiding

Het jaarlijkse SOT evaluatie-onderzoek is voor de derde keer uitgevoerd, dit jaar onder IB'ers (respons 90%) en JP'ers (respons 27%). Vragenlijsten zijn uitgezet, ingevuld en ingeleverd via Forms.

Doel: onderzoeken of de samenwerking tussen Onderwijs en Jeugdzorg in onze regio verbeterd is sinds in augustus 2019 gestart is met de Schoolondersteuningsteams (SOT's) binnen het samenwerkingsverband Brabantse wal PO. Daarnaast zijn er dit jaar extra onderzoeksdoelen aan toegevoegd:

- In hoeverre zijn IB'ers en JP'ers bekend met de door het SWV opgestelde verzuimprotocollen.
- In hoeverre hebben de scholen verzuimleerlingen in het vizier die meer risico lopen om thuiszitters te worden.
- In welke mate zijn leerkrachten op de scholen bekend met het SWV.

Betrokkenheid ouders en kinderen.

Bij 86% van de scholen worden ouders (meestal/altijd) uitgenodigd voor het SOT. In 79% zijn zij ook (meestal/altijd) aanwezig. In 2019 en 2020 was dit resp. bij 26% en 32% van de casussen het geval. Als zij niet aanwezig kunnen zijn wordt er met 95% van hen voorafgaand een gesprek gevoerd. Slechts bij 2% van de scholen worden kinderen zelf uitgenodigd om deel te nemen aan het SOT. Bij 16% van hen wordt vooraf een kindgesprek gehouden. Bij 23% van de scholen wordt de mening van het kind ingebracht tijdens het SOT.

Conclusies:

- Er is een toename van betrokkenheid van ouders bij de SOT's, hetzij door aanwezigheid bij een SOT, hetzij door een voorafgaand gesprek.
- Er is een verbetering van betrokkenheid van kinderen bij het SOT (aanwezigheid was in 2020 0% nu 2%), maar het is nog geen vanzelfsprekendheid, ook niet m.b.t het kindgesprek en het inbrengen van hun mening

Aanbevelingen:

- Nodig ouders altijd uit voor een SOT
- Voer in ieder geval een gesprek vooraf met ouders
- Praat zoveel mogelijk mét kinderen i.p.v. óver kinderen
- Voer in ieder geval voorafgaande aan het SOT een kindgesprek

- Beslis per school, aan de hand van een aantal factoren, of het mogelijk is dat het kind zelf deelneemt aan het SOT. (factoren: leeftijd, capaciteit kind, complexiteit problematiek, houding ouders)

JP'ers in het SOT

We wilden zicht krijgen op de aanwezigheid van de JP'ers en op het belang dat JP'ers zelf hechten aan hun aanwezigheid, met name vanuit het uitgangspunt van de gecombineerde onderwijs-zorgbehoefte. 63% van de JP'ers geeft aan altijd aanwezig te zijn. Bij afwezigheid stuurt 75% (meestal/altijd) een vervanger. Gemiddeld is een JP'er aan twee scholen gekoppeld.

Als opbrengsten van het SOT geven JP'ers aan: kennis en advies inbrengen, specifiek jeugdwetten inbrengen, communicatie met ouders faciliteren en stroomlijnen, samenwerken, afstemmen, informeren.

Als verbeterpunten zien zij: betere zichtbaarheid van JP'er op school, eenduidige structuur van SOT's, agendaplanning, eenduidige werkwijzen van JP'ers, inzet Ldos, AVG-borging, doorstroom VVE.

De gecombineerde onderwijs-zorgbehoeften

Uitgangspunt van het SOT is om leerlingen met een gecombineerde onderwijs-zorgbehoefte te bespreken, in gezamenlijkheid van IB'er, GW'er (SWV) en JP'er (CJG). Uit eerdere jaren bleek dat m.n. vanuit de JP'ers werd aangegeven dat het SOT niet enkel ingezet werd voor leerlingen met gecombineerde onderwijs-zorgbehoeften.

Volgens 76% van de IB'ers gaat het in het SOT (meestal/altijd) over leerlingen met een gecombineerde onderwijs-zorgbehoefte. Bij de JP'ers is dat percentage 75%. Soms vinden JP'ers dit agenda-technisch lastig, maar niet altijd is dit van tevoren duidelijk. 25% van de JP'ers geeft aan zelf ook leerlingen in te brengen in het SOT.

Bij complexere casussen is het aanwijzen van een casusregisseur vanuit Jeugdzorg gewenst (aanbeveling 2021). IB'ers geven nu aan dat dit in 39% (meestal/altijd) gebeurt. 38% van de JP'ers geeft aan met deze werkwijze bekend te zijn. Een kwart van de JP'ers zegt hier ervaring mee te hebben.

Conclusie:

- Er wordt nog weinig gebruik gemaakt van casusregisseurs
- Er is nog geen eenduidigheid over belang, doel, inzet, werkwijze van een casusregisseur en wanneer deze ingezet kan worden

Aanbevelingen:

- Bij lokale aanstuurders CJG nagaan of werkwijze casusregisseur al bekend/ gedeeld is met alle JP'ers (SWV)
- Afstemmen wat verstaan wordt onder *complexe* casuïstiek, waarbij inzet casusregisseur nodig is (IB'er, GW'er, JP'er)

Het OPP

Vorig jaar is afgesproken dat van leerlingen met een arrangement altijd een Ontwikkelings Perspectief Plan (OPP) wordt opgesteld. IB'ers geven nu aan dat dit voor 83% (meestal/altijd) gebeurt. Was in 2021 52%.

Conclusie: 100% is nog geen vanzelfsprekendheid, maar er is een positieve ontwikkeling zichtbaar.

Aanbeveling:

- Sturing in SOT's op aanmaken OPP (GW'ers)
- Bewustzijn verhogen van belang OPP (IB'ers)

Verzuim leerlingen in het SOT

De IB'ers geven gezamenlijk aan dat er 88 leerlingen met risicoverzuim zijn binnen het SWV. 41% van de scholen zet deze leerlingen op de agenda van het SOT. 67% van de scholen registreert deze leerlingen. Zorgelijk is dat 37% van deze leerlingen niet wordt geregistreerd. 81% van de IB'ers geeft aan (grotendeels/volledig) bekend te zijn met verzuimprotocollen, bij de JP'ers is dit percentage 13%. 68% van de IB'ers past de beslisboom verzuim (meestal/altijd) toe bij de verzuimregistratie. 70% van de IB'ers is (grotendeels/ volledig) bekend met de Variawet.

Aanbevelingen:

- JP'ers en IB'ers herhaaldelijk informeren over beslisboom verzuim, de Variawet en de mogelijkheden die dit biedt om verzuimleerlingen met complexe problematiek te begeleiden, zodat thuiszitten wordt voorkomen.
- IB'ers informeren over verwerken beslisboom verzuim in verzuimregistratie (ParnasSys)
- Leerlingen met (risico)verzuim altijd op agenda van SOT plaatsen, ook zij die via vrijstelling RBL (?) of Variawet tijdelijk buiten beeld zijn.

Leerkrachten in het SWV

Leerkrachten vormen vaak de eerste schakel van een signaleringstraject t.b.v. leerlingen en hun ouders. Onze vraag is dan ook in hoeverre leerkrachten bekend zijn met uitgangspunten en werkwijze van het SWV én of hierin verbeteringen mogelijk zijn.

Conclusie:

Een grote meerderheid (98%) van de IB'ers geeft aan (meestal/altijd) tevreden te zijn over de informatievoorziening vanuit het SWV, waarbij nieuwe IB'ers aangeven nog niet over alle informatie te beschikken. De informatie komt niet 'automatisch' bij de leerkrachten terecht. Dit gebeurt voornamelijk door aanwezigheid bij een SOT/ HIA, door vragen naar informatie bij de IB'er of door collegiale consultatie.

Aanbevelingen:

- nieuwe IB'ers nemen deel aan de training Coördinator Passend Onderwijs die door het SWV wordt aangeboden
- het SWV stelt een (digitaal) informatiepakket samen voor (nieuwe) IB'ers over visie, werkwijze, vormen van ondersteuning etc.
- de IB'er/Directie worden zich nog meer bewust van het belang van het benoemen van de ondersteuningsvoorzieningen door het SWV.